

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

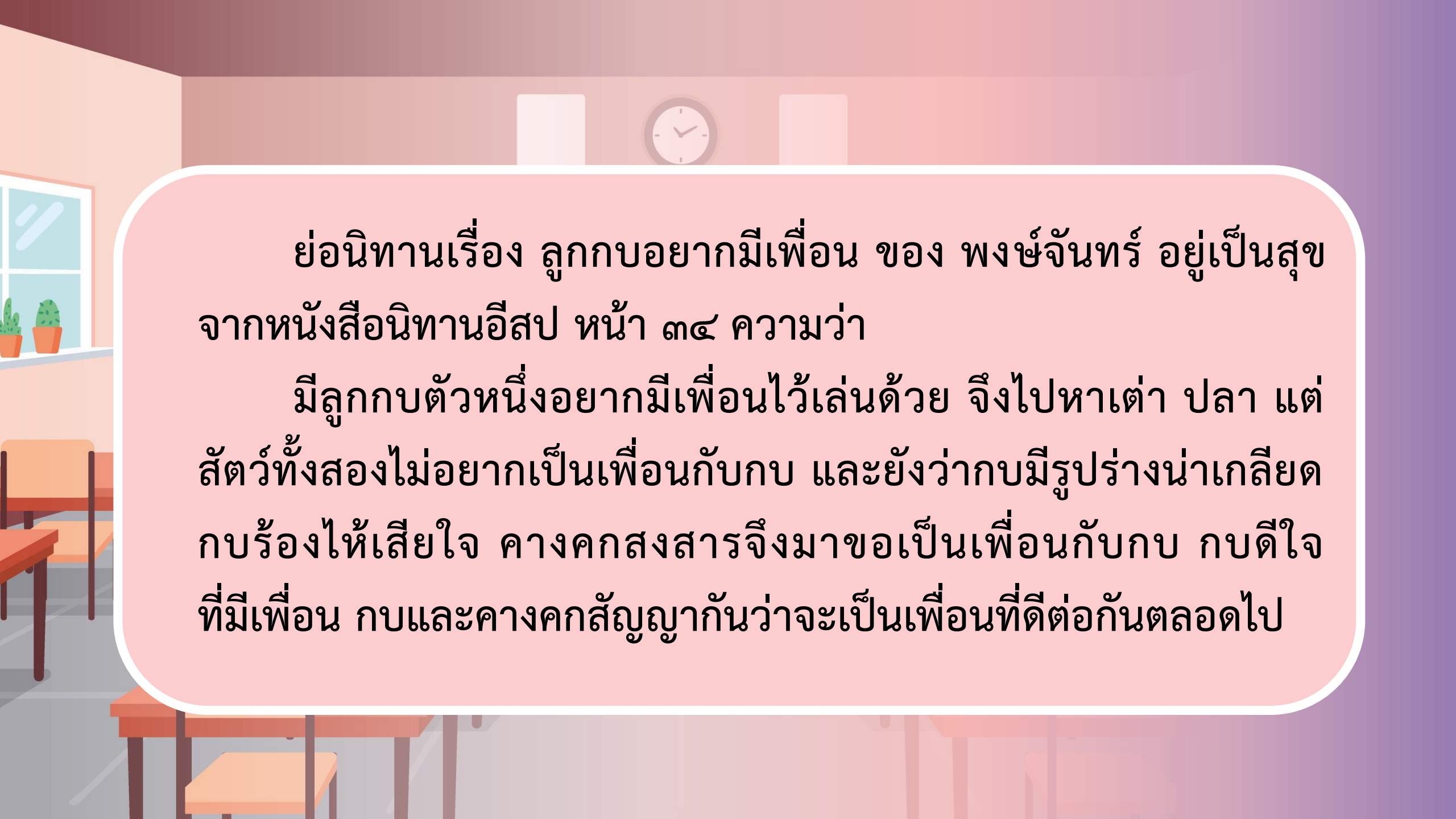
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด

ย่อนิทานเรื่อง ลูกกบอยากมีเพื่อน ของ พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข
จากหนังสือนิทานอีสป หน้า ๓๔ ความว่า

มีลูกกบตัวหนึ่งอยากมีเพื่อนไว้เล่นด้วย จึงไปหาเต่า ปลา แต่
สัตว์ทั้งสองไม่อยากเป็นเพื่อนกับกบ และยังว่ากบมีรูปร่างน่าเกลียด
กบร้องไห้เสียใจ คางคกสงสารจึงมาขอเป็นเพื่อนกับกบ กบดีใจ
ที่มีเพื่อน กบและคางคกสัญญากันว่าจะเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันตลอดไป

คำถามชวนคิด

เมื่ออ่านย่อความนี้แล้ว
เข้าใจเรื่องราวหรือไม่ อย่างไร

ถ้านักเรียนอยากเขียน
ย่อความได้ดี นักเรียนจะต้อง
ทำอย่างไร

การเขียนย่อความ จากเรื่องที่อ่าน (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้
๒. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านได้
๓. มีมารยาทในการเขียน

การเขียนย่อความ

เป็นการเขียนจากการอ่านเก็บใจความสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นสำนวนของผู้เขียน และเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

หลักการ เขียนย่อความ

หลักการเขียนย่อความ

อ่านเนื้อเรื่อง
อย่างละเอียด

วิเคราะห์
เนื้อหา

บันทึก
ใจความสำคัญ

ตัดเนื้อหา
ที่ไม่จำเป็น

เปลี่ยนคำ
สรรพนาม

หลักการเขียนย่อความ

ไม่ใช้อักษรย่อ

การเลือก
ใช้คำ

เขียนร่าง
ย่อความ

อ่านบททวน
อีกครั้ง

เขียนขึ้นย่อความ
ตามรูปแบบ

รูปแบบ ชั้นย่อความ

รูปแบบขนย่อความ

ย่อความร้อยแก้ว

ย่อจดหมาย

ย่อประกาศ

ย่อคำปราศรัย

ย่อปาฐกถา

ย่อคำประพันธ์

ย่อความร้อยแก้ว

ย่อความเรียงร้อยแก้วธรรมดา ขั้นต้นดังนี้

ย่อเรื่อง.....ของ (ชื่อผู้แต่ง).....

จากหนังสือหน้า

ความว่า

.....

ย่อจดหมาย

ย่อจดหมาย ขั้นต้นดังนี้

จดหมายของ.....ถึง.....

ลงวันที่.....เดือน พ.ศ.

ความว่า

.....

ย่อประกาศ

ย่อคำประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ ขั้นตอนดังนี้

คำประกาศของ.....แก่.....

ลงวันที่ความว่า

.....

ย่อคำปราศรัย

ย่อคำปราศรัย สุนทรพจน์ พระราชดำรัส ขึ้นต้นดังนี้

คำปราศรัยของ.....แก่.....

เนื่องใน ทาง(สถานที่สื่อที่กล่าว).....

ณ วันที่..... ความว่า

.....

ย่อปาฐกถา

ย่อปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน ชั้นต้นดังนี้

คำบรรยายของ.....เรื่อง.....

แก่..... ที่ณ..... วันที่.....

เวลา..... ความว่า

.....

ย่อคำประพันธ์

ย่อคำประพันธ์ ชั้นต้นดังนี้

คำประพันธ์ประเภท..... เรื่อง.....

ของ ตอน.....

ความว่า

.....

ฝึกเขียนย่อความ

พานไหว้ครู

“ไหว้ครู” เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อระลึกพระคุณ
ของครูบาอาจารย์ที่ได้อบรมให้ความรู้แก่ลูกศิษย์
ตั้งนั้น ในทุกปีจึงมีการจัดพิธีไหว้ครูขึ้น เพื่อ
แสดงออกถึงความเคารพบูชาของศิษย์ที่มีต่อครู

พานไหว้ครู (ต่อ)

ในพิธีไหว้ครู สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ เครื่อง
สักการะ โดยมากมักจัดในรูปพานดอกไม้ รูปเทียน
อย่างงดงามประณีตที่สุด เพื่อแสดงถึงความตั้งใจ
จริงของลูกศิษย์

พานไหว้ครู (ต่อ)

สิ่งที่ใช้ในการสักการะในพิธีไหว้ครู มีอยู่สามสิ่งที
ขาดไม่ได้ คือ ดอกมะเขือ เป็นสัญลักษณ์ของ
ความอ่อนน้อมถ่อมตน หญ้าแพรกเป็นสัญลักษณ์
ของความอดทน ข้าวตอกเป็นสัญลักษณ์ของความ
มีระเบียบวินัย

พานไหว้ครู (ต่อ)

ในเมื่อสามสิ่งนี้เป็นตัวแทนสัญลักษณ์ที่มีความหมายอันเป็นมงคล ดังนั้น จึงพบว่าพานไหว้ครูมักจะถูกตกแต่งด้วยสามสิ่งนี้

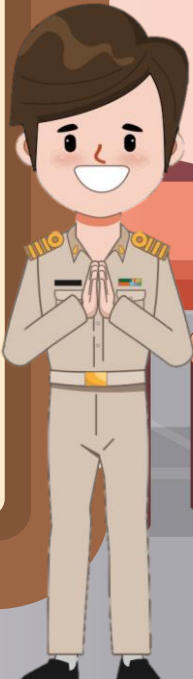
พานไหว้ครู (ต่อ)

ในการแต่งพานจะปักดินเหนียวเป็นทรงแหลม
คล้ายเจดีย์ ปักดอกไม้ มะเขือพวง ดอกมะลิ ดอกกรัก
หรือดอกไม้ต่าง ๆ เท่าที่จะหาได้ลงบนดินเหนียว
ตกแต่งเป็นทรงพุ่ม

พานไหว้ครู (ต่อ)

พิธีไหว้ครูมักจัดสองพาน แยกเป็นพานดอกไม้
และพานรูปเทียน พานดอกไม้ให้ผู้หญิงถือ
ส่วนพานรูปเทียนให้ผู้ชายถือ

พานไหว้ครู (ต่อ)

พานไหว้ครูในปัจจุบันจะตกแต่งไปตามความคิด
สร้างสรรค์ของแต่ละคน และถูกตกแต่งด้วยดอกไม้
หรือวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้สวยงาม

พานไหว้ครู (ต่อ)

และปัจจุบันนี้มีการประกวดการแต่งพานไหว้ครู ดังนั้น
ในทุกปี นักเรียนในโรงเรียนนอกจากจะแต่งพานไหว้ครูแล้ว
ยังทำเพื่อการประกวดอีกด้วย

วารสารกนิรี ฉบับเดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ของไบบุญ

ตัวอย่าง การเขียนย่อความ

ย่อบทความเรื่อง พานไหว้ครู จากวารสารกสินนรี
ฉบับเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ของไบบุญ
ความว่า

ตัวอย่าง การเขียนย่อความ (ต่อ)

พานไหว้ครูเป็นเครื่องสักการะในพิธีไหว้ครู เพื่อแสดงออกถึงความเคารพบูชาของศิษย์ที่มีต่อครู พานไหว้ครูนิยมจัดเป็นสองพาน คือ พานดอกไม้ให้ผู้หญิงถือ และพานรูปเทียนให้ผู้ชายถือ

ตัวอย่าง การเขียนย่อความ (ต่อ)

พานไหว้ครูมักตกแต่งด้วยของสามสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายอันเป็นมงคล ประกอบด้วย ดอกมะเขือ แทนความอ่อนนุ่มถ่อมตน หญ้าแพรก แทนความอดทน และข้าวตอก แทนความมีระเบียบวินัย ในปัจจุบันนอกจากนักเรียนจะแต่งพานเพื่อไหว้ครูแล้วยังทำเพื่อประกวดอีกด้วย

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๒
๒. - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๒

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้ แล้วเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

อยากให้บ้านนี้มีแม่รัก

อรวีเป็นสาวน้อยร่างโปร่งผิวขาวและเป็นลูกสาวคนเดียวของนักธุรกิจชื่อดัง เธอเกิดในครอบครัวที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีแต่เธอไม่มีความสุขสบายตั้งฐานะของเธอเลย ชีวิตของอรวีจึงเป็นชีวิตแบบหนึ่งในสังคมปัจจุบัน ตอนนี้อรวีเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เขาน้อยอกน้อยใจตลอดเวลาถ้าคิดถึงเรื่องภายในครอบครัวของเขาเพราะพ่อแม่ของอรวีไม่เคยมีเวลาให้เขาเลยแม้แต่วันหยุดเรียนก็ยังคงออกไปพบปะสังคมภายนอก ปล่อยให้เธออยู่บ้านตามลำพังคนเดียวไม่มีคนที่ปรึกษา ไม่มีคนคอยถามข่าวการเรียนของเขาเลย อรวีตื่นแต่เช้าออกจากบ้านเพื่อจะไปเรียนหนังสือ โดยที่แม่กับพ่อของเขายังไม่ตื่นนอนเลย พอกลับมาถึงบ้านก็ไม่มีใครอยู่ มีแต่คนใช้เพราะพ่อกับแม่ไปทำงานกว่าจะกลับอรวีก็เขานอนแล้ว ชีวิตของอรวีเป็นอย่างนี้ทุกวันจนบางครั้งทำให้อรวีไม่อยากกลับบ้านเลย เขาไม่เคยมีความสุข เขาอยากมีชีวิตเหมือนคนปกติ ถึงแม้จะมีฐานะไม่ร่ำรวยแต่เขาขอแค่พ่อแม่ลูกอยู่พร้อมหน้ากินข้าวด้วยกัน แค่นี้ก็พอใจแล้ว วันหนึ่งเขาไปเรียนตามปกติก็มีเพื่อนของเขาคนหนึ่งมาคุยกับอรวีบอกว่าเขาเสียตัวให้กับผู้ชายที่ทิ้งรู้จักจากการไปเที่ยวผับกลางคืน อรวีตกใจมากจากเรื่องที่ได้ฟังทำให้อรวีคิดว่าไม่มีที่ไหนจะปลอดภัยและอบอุ่นเท่าบ้านของเขาเอง ไม่มีใครที่จะให้ความรักกับเราเท่าพ่อกับแม่

ชื่อผู้แต่ง ประภาศรี เทียนประเสริฐ
ที่มา แหล่งรวมเรื่องสั้น

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้ แล้วเขียนย่อความจากเรื่องที่
อ่านตามหลักการเขียนย่อความ

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

อรวิเป็นสาวน้อยร่างโปร่งผิวขาวและเป็นลูกสาวคนเดียวของนักธุรกิจชื่อดัง เธอเกิดในครอบครัวที่มีฐานะความเป็นอยู่ดี แต่เธอไม่มีความสุขสบายตั้งฐานะของเธอเลย ชีวิตของอรวิจึงเป็นชีวิตแบบหนึ่งในสังคมปัจจุบัน ตอนนี้อรวิเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

เธอน้อยอกน้อยใจตลอดเวลาถ้าคิดถึงเรื่องภายในครอบครัวของเธอ เพราะพ่อแม่ของอรวิไม่เคยมีเวลาให้เธอเลย แม้แต่วันหยุดเรียนก็ยังต้องออกไปพบปะสังสรรค์ภายนอก ปล่อยให้เธออยู่บ้านตามลำพังคนเดียว ไม่มีคนที่จะปรึกษา ไม่มีคนคอยถามข่าวการเรียนของเธอเลย

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

อรวิตี้นแต่เช้าออกจากบ้านเพื่อจะไปเรียนหนังสือ โดยที่แม่กับพ่อของเธอยังไม่ตื่นนอนเลย พอกลับมาถึงบ้านก็ไม่มีใครอยู่ มีแต่คนใช้เพราะพ่อกับแม่ไปทำงาน กว่าจะกลับอรวิกก็เข้านอนแล้ว

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

ชีวิตของอรวิเป็นอย่างนี้ทุกวันจนบางครั้งทำให้อรวิไม่ยาก
กลับบ้านเลย เธอไม่เคยมีความสุข เธออยากมีชีวิตเหมือนคนปกติ
ถึงแม้จะมีฐานะไม่ร่ำรวย แต่เธอขอแค่พ่อแม่ลูกอยู่พร้อมหน้า
กินข้าวด้วยกัน แค่นี้ก็พอใจแล้ว

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

วันหนึ่งเธอไปเรียนตามปกติก็มีเพื่อนของเธอคนหนึ่งมาคุยกับอรวี บอกว่าเธอเสียตัวให้กับผู้ชายที่ฟังรู้จกจากการไปเที่ยวผับกลางคืน อรวีตกใจมากจากเรื่องที่ได้ฟัง ทำให้อรวีคิดได้ว่าไม่มีที่ไหนจะปลอดภัยและอบอุ่นเท่าบ้านของเธอเอง ไม่มีใครที่จะให้ความรักกับเราเท่าพ่อกับแม่

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

ชื่อเรื่อง อยากรู้ให้บ้านนี้มีแต่รัก

ชื่อผู้แต่ง ประภาศรี เทียนประเสริฐ

ที่มา แหล่งรวมเรื่องสั้น

ใบงาน

เรื่อง การเขียนย่อความเรื่องที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

การเขียนย่อความ มีส่วนช่วยในการทบทวน
ความรู้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๗

เรื่อง หลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

๒. ใบงานที่ ๗

เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

